

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrt strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Z orožjem prosvete.

JNSarji so med našim ljudstvom poli-
tično popolnoma dogospodarili. Ljudstvo
jih je vrglo skozi vrata. Ker imajo debelo
kožo in kosmato vest, se ravna po pri-
meru judovskega agenta, ki pride, če je
bil radi svoje vsiljivosti vržen skozi vrata,
pri drugih vratih zopet nazaj. Tako se
tudi JNSarji trudijo, da bi se skozi nepo-
litična vrata vrnili med naše ljudstvo ter
prišli do zaupanja med njim. V to svrhu
razvijajo zastavo prosvete, da bi pod njo
zbrali zlasti mladino. S to zastavo bi po
modernem načelu o delitvi dela eni prodi-
rali v mesta in trge ter industrijske kraje,
drugi pa v vasi. Razdeljeno delo pa ne
pomenja razdeljene fronte.

Ena in ista fronta je: fronta lažisvobo-
domiselnega in naprednjaškega svetovne-
ga nazora. Zato »Domovina« in »Kmetški
list« poročata v vzajemni slogi o uspehih
organizacije OJNS (Omladine JNS) in
društev kmetških fantov in deklet.

Oba dva JNSarska lista kličeta svoje
pristaše na živahnije prosvetno in vzgoj-
no delo. »Domovina« (18. novembra) piše
v poročilu o občnem zboru Zveze kulturnih
društev med drugim to-le: »Nasprotniki
naprednega kulturnega in prosvetnega de-
la so napeli vse sile, da bi onemogočili de-
lovanje nacionalnih in naprednih kultur-
nih delavcev, toda brez uspeha, zakaj pro-
svetljevanju najširših plasti naroda zvesti
delavci so vztrajali v svojem delu in na-
predni ljudje iz vseh stanov in poklicev
na deželi so se tesneje oklenili društev z
naprednim programom, ki so včlanjena v
zvezi.« JNS »Domovina« se je vmislila v
vlogo tate, ki po storjenem činu kliče:
»Držite tatu!« JNSarji so ob času svoje
diktature napeli vse sile, da bi onemogo-
čili kulturno in prosvetno delo največje
ljudsko-prosvetne organizacije v Sloveniji.
In ker niso drugače mogli doseči svojega
tako srčno zaželjenega kulturno-barbar-
skega uspeha, so krščansko slovensko pro-
svetno organizacijo z vsemi njenimi dru-
štvi razpustili. In zdaj se ti kulturni zlo-
činci drznejo drugim očitati nasprotova-
nje kulturnemu in prosvetnemu delu! Ka-
ko lažniv je ta očitek, dokazuje izpoved
»Domovine«, da so se »napredni ljudje iz
vseh stanov in poklicev na deželi tesneje
oklenili društev z naprednim programom«
in da je »zveza utrdila svoje postojanke«.

»Domovin« pobratim »Kmetški list« pa
lomi v svoji številki z dne 17. novembra
kopje proti slovenski duhovščini, ki jo ho-
če izriniti iz vaškega občestva. Nekdaj je
imela duhovščina, to milostno priznava
liberalni kmetijec, zasluge za slovensko
ljudstvo. To je bilo v dobi, ko je bil slo-
venski kmet neomikan. Sedaj pa, ko se je
kmet po zaslugi slovenske duhovščine

dvignil na višjo stopnjo izobrazbe, naj bi
se duhovnik »nujno vrnil v cerkev«, vse
javno življenje pa naj bi prepustil laži-
liberalcem in naprednjakom: mesarjem,
ki ne izvršujejo svojega poklica ter se no-
čeje vrniti v mesnico, študentom, ki so
skrahirali, elementom, ki so svojčas raz-
vijali rdečo zastavo komunizma, »napred-
njaškim« trgovcem, gostilničarjem in ad-
vokatom itd. Mesto duhovnika pa bi naj
v prosveti zavzemali po načelih »novega
vaškega stremljenja« liberalni učitelj in
učiteljica. S tem naš slovenski liberalni
kmetijec ne izpoveduje nobene nove za-
hteve »novega vaškega stremljenja«, mar-
več staro zahtevo framasonstva, ki je od
nekdaj odkazovalo liberalnemu učitelju
vlogo »protiduhovnika«.

JNS prosvetna fronta v Sloveniji raz-
vija svoje vrste ter kliče v boj. »Domovi-
na« v navedenem članku poziva: »Boj za
napredno kulturno misel se mora med Slo-
venci dobojevati do konca!« »Kmetški list«
pa hoče ustrahovati slovenske duhovni-
ke, da bi se umaknili ne samo s politične-

ga, marveč tudi nepolitičnega bojišča. Kdor
se njegovemu pozivu ne uda ter se ne
umakne v cerkev, je »trmoglavec«. Zanj
odklanjajo liberalni kmetijci »vsako od-
govornost za borbe, ki bodo nujne, če za-
voljo trmoglavosti kdo ne bo hotel slišati
klica, ki ga vsak dan bolj glasno ponavlja
naš čas«. Liberalni kmetijski hinavec pro-
glašča svoje zahteve kot zahteve »našega
časa«. Sedanji čas zahteva duhovnika, ki
med svetom deluje, ne pa takšnega, ki se
umakne v samoto nedelavnosti. Liberalci
pa dobro vedo, da bi, če bi se duhovnik
udal starim pretnjam lažnivega liberaliz-
ma, res prišel »naš čas«, to je čas gnilega
liberalizma in lažnivega naprednjaštva. In
da bi ta čas čim prej prišel, se gosposki in
kmetijski JNSarji poslužujejo bolj ko prej
prosvete kot sredstva za doseg svojega
pravega cilja, ki se glasi: »Pridi vendar
naš čas, čas naše vlade!« Spričo teh
JNSarskih protiljudskih in protisloven-
skih nakan bodi naša naloga: Razširimo
našo krščansko slovensko prosvetno fron-
to do zadnjega kraja Slovenije! Bodimo
hrabri bojovníki za naše verske in narod-
ne ideale! Bodimo vneti, smotreno in
vztrajno delujoči prosvetni delavci!

V NAŠI DRŽAVI

Državni proračun za 1938/39. Finančni
minister Dušan Letica je izročil 19. no-
vembra predsedniku skupščine državni
proračun za leto 1938/39. Predlog prora-
čuna je uravnotežen in znaša 12.180 mili-
jonov dinarjev. Novi proračun je za 1 mi-
lijardo 270 milijonov dinarjev večji nego
sedanji. Za ravnovesje v novem proraču-
nu niso predvidene nobene nove davščine
in dajatve. Kritje je v povečanih dohod-
kih, ki so posledica znatnega zboljšanja
gospodarskega življenja. Od skupnega po-
večanja proračuna za 1.270.000.000 odpa-
de ena milijarda na državno gospodarstvo
in narodno obrambo. Ostalo povečanje za
270 milijonov obsega že izvršeno poviša-
nje prejemkov državnih uradnikov v viši-
ni 140 milijonov, 30 milijonov bo šlo za
zboljšanje cest, okrog 12 milijonov za na-
stavitvev 500 novih učiteljev in 150 profe-
sorjev. Za potrebe bolnišnic, zdravstvenih
zavodov in za nastavitvev krog 400 zdrav-
nikov in bolničarjev je določenih 15 mili-
jonov, za povzdigo kmetijstva in živino-
veje sta vnešena v proračun dva milijona
več. Za ostale upravne izdatke je predvi-
deno povečanje skupnih 85 milijonov din.

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi pošt-
no dopisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti
samo en dinar

V DRUGIH DRŽAVAH

Druga Tatarescova vlada v Romuniji.
Prejšnji ministrski predsednik Tatarescu
je sestavil svojo drugo vlado na nekoliko
bolj obširni podlagi, kakor je bila prva.
V novi vladi so zamenjane nekatere oseb-
nosti. V vlado je pritegnjena z ministrom
brez portfelja Jorgova nacionalistična de-
mokratska stranka. Tatarescu je sklenil
dalje volilni sporazum z Vajdo Vojevod,
ki je disident kmečke stranke, ki jo vodi
Maniu. Po izstopu iz kmečke stranke je
ustanovil Vajda Vojevod »romunsko fron-
to«.

Razpust romunskega parlamenta in raz-
pis novih volitev. Romunski parlament je
razpuščen z 20. novembrom. Nove volitve
za poslansko zbornico bodo 20. decembra,
za senat pa 22. decembra. Okrožni odbori
in strokovne organizacije bodo izvolile
svoje zastopnike v senat 28. in 30. decem-
bra. Nova skupščina in senat se bosta se-
stala 17. februarja prihodnjega leta.

Spremembe v italijanski vladi. Ostavko
je podal italijanski minister za kolonije
Lessona. To ministrstvo je prevzel Mus-
solini. Na novo je ustanovljeno ministrstvo
za klirinška plačila in valute.

Odkrita fašistična zarota na Franco-
skem. Francoski desničarji so pripravljali
pod enotnim vodstvom velik državni pre-
vrat, ki je bil naperjen proti vladi Ljudske
fronte. Namen zarote je bila ustanovitev
fašističnega režima v Franciji in priko-
pitev Francije protikomunistični zvezi. Po-
licija je odkrila podzemeljska betonirana